

### **ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ МОЛОДІ**

У наш час засобами масової інформації відіграють важливу роль у житті кожної людини. Найпоширенішими серед них є телебачення, Інтернет, періодична преса. Але дедалі більше постає питання впливу засобів масової інформації на формування української молоді.

Цією проблемою займалися Е. Гідденс, Ю. Хабермас, Н. Луман, Т. Лукман, П. Бергер, А. Гончаров, Н. Денисов та багато інших.

Метою даної статті є проаналізувати та розкрити вплив засобів масової інформації на формування здорового способу життя молоді.

Молодь – це така соціальна група, яка максимально використовує ЗМІ та жадібно черпає інформацію різного змісту.

Відомо, що ЗМІ мають вагомий вплив на формування свідомості і поведінки людини. Вони спонукають людей досягнути певних цілей у житті. Засоби масової інформації також стали основним джерелом повідомлень, що також впливає на свідомість. На даний час ЗМІ є однією з найголовніших умов управління людьми.

В залежності від впливу на свідомість виділяють п'ять функцій [5] :

1. Інформаційна – метою є донесення до слухачів повідомлень про останні події у світі чи в певному регіоні.
2. Функція соціалізації – формування установок і ціннісних орієнтацій аудиторії.
3. Функція створення певного емоційного тону аудиторії, пов'язаного з переживаннями, настроями.
4. Функція організації поведінки – вплив на зміну, припинення певної дії групою людей.
5. Функція комунікації, що вказує на підтримання або послаблення зв'язків між різними групами.

Засоби масової інформації значно впливають на формування та розвиток особистості дітей. Формування особистості відбувається із засвоєнням досвіду життя. Вона особливо формується у відносинах з іншими людьми, у відносинах з навколишнім середовищем. Особистість людей формується протягом усього життя. Але найбільш інтенсивно вона починає розвиватися у підлітковому періоді, адже в цей період у дитини починаються закладатися погляди на життя у широкому розумінні. Можна сказати, що «неповнолітній – це часовий зріз особистості людини, що знаходиться в стадії формування, з частково вже сформованими в попередній віковий період властивостями» [1, с.40]

Особистість набирається досвіду від оточуючих людей, а особливо від батьків, у неї формується свій погляд на життя. Але часто на формування цих поглядів можуть вплинути засоби масової інформації. Приклад може бути у кожного в житті, адже не рідко спостерігаються такі життєві ситуації, коли батьки не доглядають за своєю дитиною. Вона покинута на поклик долі. І тоді у її свідомості закладаються зовсім інші погляди на життя. Дитина розвивається за допомогою телебачення та інших засобів масової інформації. Але це може як позитивно так і негативно вплинути на дитину. Батьки самостійно повинні готувати дитину до життя та закладати у її свідомість тільки позитивне.

Крім того, засоби масової інформації впливають і на характер дітей. Батьки не замислюються над цим питанням, але це є основною умовою формування особистості дітей. Зазвичай діти ставлять у власний приклад своїх батьків. Але за допомогою ЗМІ у них часто змінюються погляди на це питання. Найпоширенішим засобом інформації у даний час є Інтернет, і безліч дітей проводить там свій час. Він має як позитивні переваги, так і негативні. Одним з негативних принципів комп'ютерної мережі є розповсюдження інформації сумнівного типу. Це впливає на характер, а ще більше на психіку дитини.

ЗМІ визначає життєвий орієнтир молоді людини, її вчинки, смаки та інтереси, світовідчуття і цілі в житті. Величезні за обсягом потоки інформації щодня обробляються на підсвідомому рівні. Але ніхто не гарантує правдивості цієї інформації.

Слід відзначити, що існують інформаційні дії, які загрожують психічному і фізичному здоров'ю людини. Вони сприяють зростанню психічних захворювань. Особливо вони загрожують дітям, тому що дитина може зайти на певні сайти, які можуть вплинути на її та містять інформацію, яка має негативний вплив на свідомість. Це можуть бути різні сайти про виготовлення різних предметів, які загрожують життю та здоров'ю людини, або про «дію» шкідливих звичок на організм. Сучасні ЗМІ виступають для дітей як чинник моделювання та формування системи поглядів на світ, тому доцільним є проведення спеціальних занять або таких видів діяльності, які б вчили дітей та молоді адекватно сприймати й аналізувати інформацію.

Переваги Інтернету в тому, що мережа надає корисну та освітню інформацію. Але є й недоліки, такі як неточні дані, а також невідповідна інформація дітей та підлітків в області інформації. Підлітки часто знаходяться на заборонених сайтах, які пов'язані із речами, які загрожують життю. Найбільшою загрозою є спілкування з незнайомими людьми в соціальних мережах. Підлітки можуть увійти в небажані для них компанії, сатанинські групи. Через Інтернет можливе залучення до азартних ігор, і дитина сама не розуміє того як піддається впливу.

Батьки не можуть заборонити дитині повністю користуватися Інтернетом, але вони можуть обмежити час їх користування. В мережі досить багато корисного для користувачів, але також багато і негативного. Всі не можуть зрозуміти і усвідомити вплив Інтернету на свідомість людини.

Не менш впливає на дитину і телебачення. Головною особливістю є переважання емоційного ставлення до суб'єкта дійсності за відсутності певних знань про нього. Телебачення має також як переваги, так і недоліки. Особливої гостроти набула проблема телевізійного насильства. Майже у кожному серіалі спостерігається насильство. Крім того, насильство спостерігається не тільки у телесеріалах, а і сучасних мультфільмах. Це закладається у свідомості дітей. І вони вирішують, що все засновано на насильстві.

Крім негативного впливу засобів масової інформації, можна виділити і позитивну сторону. ЗМІ тримає в курсі всіх подій, які відбуваються в країні і в світі. Засоби масової інформації підвищують загальну і політичну культуру населення. Телебачення дуже сильно впливає на поведінку молоді, вносить вагомий внесок в характер їх спілкування з оточуючим світом. Особливо телебачення впливає на підлітків та юнаків, а особливо впливає на їх поведінку.

Телебачення посідає особливе місце і сьогодні воно найбільш діюче у напрямку проникнення у людську свідомість. Люди більш довіряють побаченому, ніж побаченому чи прочитаному. Тривале перебування біля телеекрана призводить до

певного типу залежності. Телебачення впливає також на поведінку молодих людей, їхні моральні цінності. Читання книг вважалося основним засобом придбання знань, але із появою засобів масової інформації втратило свою першочерговість.

В умовах інформаційної цивілізації засоби масової інформації мають великі можливості для маніпулювання. Вони домагаються від людей потрібного світосприйняття, закладають певні стереотипи. Це створює серйозну небезпеку для розвитку сучасного суспільства.

Не менш важливий вплив на дітей та підлітків має преса. Розрізняють пресу, яка належить дітям, і, яка призначена для дорослих. Зазвичай пресою зацікавлені підлітки. Саме з дитячої преси вони дізнаються багато цікавого про їх розвиток та про розвиток їх періоду, а також ще багато корисної інформації. Але підлітки ще є не менш зацікавлені в пресі, призначеній для дорослих. Це є однією з негативних сторін преси, адже вона є доступною для всіх.

Засоби масової інформації здійснюють великий вплив на формування здорового способу життя молоді. Цей вплив поширюється не тільки через ЗМІ, а й через батьків, вчителів та однокласників. Засоби масової інформації з одного боку виступають як чинники формування здорового способу життя, а з іншого – провокують розвиток шкідливих звичок, сприяють розвитку психологічного дискомфорту.

Діяльність засобів масової інформації повинна розглядатися як окремий напрям у формуванні здорового способу життя. Причому преса, радіо, телебачення повинні не тільки публікувати не тільки потрібну для формування здорового способу життя інформацію, а й нести відповідальність за ту продукцію, яка суперечить цьому.

Можна зробити висновок, що вплив засобів масової інформації існує, і він досить суттєвий. Адже свідомість у дітей та підлітків ще не зовсім сформована, і дуже піддається впливу навколишнім факторам. Існує позитивна сторона всіх засобів інформації, але вона не так виражена, як негативна. Все ж таки засоби масової інформації завдають більшу шкоду, ніж дають щось хороше. Батьки повинні зробити висновки, що потрібно виховувати самим своїх дітей. Вони не повинні з самого дитинства привчати дітей до Інтернету, і обмежувати їх перебування в соціальних мережах.

#### **Список використаної літератури**

1. Ануфієва О. В. Вплив засобів масової комунікації на соціалізацію особистості. - Київ, 2003. - С.6-8.
2. Зернецька О. В. Нові засоби масової інформації. - К., 1993.
3. Копиленко О. Л. Влада інформації. - К., 1991.-108с.
4. Савіулін Н. Х., Данилевська М. В., Куликов М. М. Особливості поведінки неповнолітніх. – Казань, 1995. – С40.
5. <http://www.bestreferat.ru/referat - 276797.html>